

9 CULTURAL INNOVATORS

## 04. ROBERTO

Artistic Director of Galerie Historismus in Brussels.  
- brussel

**How would you describe what you do?**

I search and research exceptional works of fine and decorative art. Through Galerie Historismus and independently I explore the sources of European Modernism and the Avant-Garde.

**Distinguishing feature?**

I am visual.

**Should one invest in art for monetary reasons?**

Even though I was instrumental in creating the first art investment department of the banking industry (because art is a shelter asset), I firmly believe that one should buy art which one loves and which was revolutionary in its time. I have never bought art which I do not love intellectually and emotionally. A work of art must embody the new idea that characterizes its period of creation.

**What car do you drive?**

I do not drive anymore, I am driven in a Volkswagen Touareg.

**You have interviewed Paco Rabanne for Warhol's Interview Magazine in the seventies. How was that?**

Andy published in Interview Magazine several interviews that I conducted at his request. Among these, are those of Robert Motherwell, Madame Grès, and Paco Rabanne. Although Andy had a strong personality, he was always soft-spoken and polite with me. The interview that I conducted of Paco Rabanne in 1975 is very interesting to read today. In it, he foresaw the destruction of the World Trade Center and the future evolution of fashion.



foto: Titus Simoons

De enigmatische Roberto Polo is tegelijk kunstenaar, kunsthistoricus en -theoreticus, verzamelaar, adviseur en filantroop. Een leven dat leest als een roman en thriller. Als kind uit een welgestelde, artistieke Cubaanse familie ontpopte hij zich tot een van de invloedrijke connaisseurs van zijn generatie. Vriend aan huis bij een legertje rijk and famous, maar discreet zoals je dat verwacht van een heer van stand. Hij heeft 'het oog', daar is vriend en vijand het over eens. Niet toevallig is 'The Eye' ook de naam van het boek dat net over hem verscheen. Het betere salontafelornament van 688 pagina's waarin aan de hand van 300 meesterwerken uit de ganse wereld Polo's carrière van de voorbije veertig jaar wordt gevisualiseerd. 'Zijn grote passie is meer weten en die kennis delen,' aldus Béatrice Salmon, de directrice van het Musée des Arts Décoratifs in Parijs. 'Een briljant verzamelaar. Een gigant in het vak.' Ook Kathryn Hiesinger, curator van het European Decorative Art, Philadelphia Museum of Art spaart haar lof niet. 'Hij heeft waarschijnlijk het beste oog in de business. Dat had hij als verzamelaar en dat heeft hij als galerist.' Het moge duidelijk zijn: de man die we in zijn statige woning in Brussel ontmoeten kan niet ontbreken als we het over de kunst van het kiezen hebben. 'Zijn oog is net zo geweldig als die van de mythologische Gorgon,' weet Jeanne Faton, hoofdredactrice van het gereputeerde kunstmagazine L'Objet d'Art. De erudiete wereldreiziger is every inch a gentleman en zelfs de mails die we voorbereidend voor dit interview uitwisselen hebben iets old school voornaams.

Het doel van kunst is het uiten van een origineel artistiek concept. Als we aanvaarden dat kunst creatie is, dan is de kunstenaar degene die een origineel concept het eerst uitdrukt. Kunst is geen interpretatie. Daarom is het belangrijk dat je enkel kunst koopt die revolutionair was in de periode waarin ze gemaakt werd. Een kunstwerk moet het nieuwe idee belichamen dat de periode van zijn schepping definieert.

De haast uniform in navy blauwe blazer, jean, wit hemd en zwarte of bruine schoenen - 'afhankelijk of het dag of avond is' - gehesen Polo werd ooit verkozen tot best dressed man door Gentleman's Quarterly. 'Als het nodig is draag ik een das of zelfs een pak: navy blauw, grijs of bruin, afhankelijk van het moment en de gelegenheid. Ik geniet niet langer van nadenken over hoe ik me ga kleden. Daar heb ik geen tijd voor.' Toch lijkt het ons moeilijk te geloven dat niet elk detail in zijn look en interieur een bewuste keuze is. Polo blijft op elk moment een curator. Kan zo'n man met een banale pen schrijven of een lelijke stofzuiger in huis hebben? 'Ik ben een estheet, maar schrijf met een banale pen,' lacht Polo. 'Het gaat om de ideeën die uit mijn pen vloeien, niet om hoe die pen eruit ziet. En over de stofzuiger kan ik je niets vertellen want die heb ik nog nooit gebruikt.' De wonderlijke combinatie van pragmatisme en liefde voor objecten komt ook tot uiting als we 't over zijn Volkswagen Touareg hebben. 'I like it. Vorig jaar overleefden een vriend en ik een zwaar ongeval in de Touareg: we reden in op een snelrijdende tram in Wenen en de auto gaf geen krimp.' Dat Polo voorbestemd was voor een leven in de kunsten werd al snel duidelijk. 'Al sinds mijn kindertijd wist ik dat kunst mijn roeping was,' besefte Polo.

Hij praat zacht maar gedecideerd. Op zijn veertiende wordt hij beschouwd als een wonderkind in de kunsten. Hij wordt van school gehaald en op z'n zestiende tot professor benoemd op de prestigieuze Corcoran School of Art in Washington. In datzelfde jaar nodigde de Jefferson Place Gallery hem ook uit om zijn eigen werk tentoon te stellen. Vanaf dan gaat het zo mogelijk nog sneller. Na studies kunst en filosofie op de Columbia universiteit creëert hij in de jaren zeventig de eerste beleggingsdienst voor kunst in de bancaire sector voor Citibank in New York. 'Ondanks mijn ervaring met kunst als belegging geloof ik heel sterk dat je kunst moet kopen waar je van houdt,' weet Polo. 'Ik heb nooit kunst gekocht waar ik niet intellectueel of emotioneel van hield. Het doel van kunst is het uiten van een origineel artistiek concept. Als we aanvaarden dat kunst creatie is, dan is de kunstenaar degene die een origineel concept het eerst uitdrukt. Kunst is geen interpretatie. Daarom is het belangrijk dat je enkel kunst koopt die revolutionair was in de periode waarin ze gemaakt werd. Een kunstwerk moet het nieuwe idee belichamen dat de periode van zijn schepping definieert. Echter, om te weten of kunst revolutionair is, moet men eerst zijn taal kennen. Ik raad dan ook altijd aan om eerst kunsttheorie te studeren en dan pas kunsthistoriek. Het is veel belangrijker om een kunstwerk te kunnen lezen dan om te weten wie het maakte, en wanneer die geboren werd en stierf. Als je een kunstwerk kan lezen ontdek je vanzelf wie het creëerde en wanneer. Het omgekeerde is niet waar.' Begin jaren tachtig verlaat hij Citibank en opent Polo Jacob Frères Limited, zijn eigen galerij op Madison Avenue waar vooral musea en de grotere privéverzamelaars shoppen. Doorheen de jaren tachtig wordt zijn rol als filantroop steeds prominenter en steunt hij musea als The Metropolitan Museum of Art, het Louvre, het Horta museum.... Hij geloofde sterk in filantropie als deel van de kunstwereld. 'Cultuur moet niet gesubsidieerd worden door de staat,' weet Polo. 'Het moet gesubsidieerd worden door de samenleving. We krijgen de cultuur waar we voor betalen. De staat is de gevestigde waarde. Als de staat financieel verantwoordelijk is voor onze cultuur ontwikkel je een cultuur van het establishment.' Dat establishment keert zich eind jaren tachtig van de ene dag op de andere tegen Polo. In hetzelfde jaar dat hij door de Franse regering gehonoreerd wordt tot Commandeur de l'ordre des Arts et de Lettres voor zijn bijdrage aan de Franse cultuur en kunst, belandt hij in het middelpunt van een kafaiaanse juridische storm die hem bijna vier jaar in voorhechtenis doet belanden. Op de dag van zijn proces in 1995 wordt zijn onschuld bewezen en wordt Polo in ere hersteld. Hij herrijst - aldus de New York Times- als een 'wonderlijke fenix van de kunstwereld'. Na een periode in Parijs landt Polo in Brussel als artistiek directeur van de Galerie Historismus. 'Dat was ik al toen de galerie met dezelfde naam maar van een andere eigenaar nog in Parijs was gevestigd,' aldus Polo. 'Een galerij openen in Brussel die de bronnen van het modernisme exploreert is logisch, gezien België de bakermat is van het continentaal modernisme in Europa. Echt modernisme uit zich in abstract en non-figuratief ontwerp, waar functie en idee voorgaan op ornament of kostbare materialen. Daarom ben ik ook geen fan van twintigste eeuwse Franse decoratieve kunst. Omdat ze niet modern is. Het is een decoratieve kunst voor mensen die modern wilden lijken, maar het niet waren. Het is klassieke kunst vermomd als modern. Dat is in België anders. Dankzij Henry van de Velde is België de bakermat van de moderne ontwerptheorie en abstractie.'

Op thelistmag.com serveert Polo meteen zijn lijst van visuele voorgerechten uit het boek 'ROBERTO POLO, THE EYE' dat van hem verscheen bij Frances Lincoln Publishers. Check '10 masterpieces selected by Roberto Polo' en luister meteen even naar zijn favoriete playlist. Het boek is te koop in de boekwinkel van het Koninklijke Museum voor Schone Kunsten, Regenschapsstraat 3, Brussel 1000, en via de link op onze site. Meer info op robertopolo.com.

1. MARTHE DONAS - 'LA MUSIQUE' - CIRCA 1917-18 - OIL AND COLLAGE ON BOARD - 77 X 52.5 CM.
2. OSKAR SCHLEMMER - 'GROTESKE III' - CIRCA 1923-32 - AFZELIA, IVORY, A STEEL ROD, AND TWO BRASS NAILS - 57 CM HIGH

